

2. Колесник В.А., Гора І.В. Криміналістика в протидії незаконному використанню вибухових пристроїв, вогнепальної зброї та обігу наркотиків : навч. посібник. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 400 с.

3. Мовчан Р. В. Розслідування незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами та вибуховими пристроями : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2023. 247 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-42>

LEGAL REGULATION OF NOTARIAL SECRECY IN POLAND, SLOVAKIA AND THE CZECH REPUBLIC

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ТАЄМНИЦІ В ПОЛЬЩІ, СЛОВАЧЧИНІ ТА ЧЕХІЇ

Svyda N. O.

*Master of Law,
Uzhhorod, Ukraine*

ORCID ID: 0009-0006-0921-8577

Свида Н. О.

*магістр права,
м. Ужгород, Україна*

ORCID ID: 0009-0006-0921-8577

Pishta V. I.

*PhD, Lecturer at the Department
of Administrative, Financial
and Information Law,
Uzhhorod National University
Uzhhorod, Ukraine*

ORCID ID: 0000-0003-2769-7189

Пішта В. І.

*доктор філософії, викладач кафедри
адміністративного,
фінансового та інформаційного права,
Ужгородський національний
університет*

*м. Ужгород, Україна
ORCID ID: 0000-0003-2769-7189*

У цьому дослідженні ми порівнюємо положення законів про нотаріат у трьох європейських державах – Польщі, Словаччині та Чехії. Метою такого порівняння є визначення особливостей правового регулювання нотаріальної таємниці у цих державах.

У Польщі питання нотаріальної діяльності врегульовані законом «Про нотаріат» від 14 лютого 1991 року. Питання

нотаріальної таємниці безпосередньо урегульовані статтею 18 цього закону. У § 1 вказано, що нотаріус зобов'язаний зберігати в таємниці обставини справи, які стали йому відомі внаслідок здійснення нотаріальної діяльності. У § 2 зазначено, що й після звільнення нотаріус зобов'язаний зберігати таємницю [1].

Відповідний обов'язок припиняється тільки у разі, якщо нотаріус виступає у ролі свідка в суді, але при цьому таке розкриття не має загрожувати благу держави чи важливому приватному інтересу. У такому випадку міністр юстиції може звільнити нотаріуса від обов'язку зберігати таємницю (§ 3 статті 18) [1].

У Словаччині діючим є закон «Про нотаріусів та нотаріальну діяльність» від 06 травня 1992 року, який регулює статус та діяльність нотаріусів.

Відповідно до абзацу (1) § 39 цього словацького закону нотаріус та його працівники зобов'язані зберігати конфіденційність щодо всіх фактів, які стали їм відомі під час здійснення нотаріальної діяльності. Абзац (2) § 39 передбачає, що нотаріус може бути звільнений від обов'язку зберігати конфіденційність. Це можливо у разі а) письмової заяви з боку особи/її представника, яка/який звернулася за вчиненням нотаріальної дії, б) дозволу відповідного міністра, в) дозволу голови окружного суду, в районі якого нотаріус базується, у справах про діяльність нотаріуса як судового уповноваженого в спадкових справах для цілей кримінального провадження. При цьому звільнення нотаріуса від обов'язку зберігати конфіденційність також поширюється на всіх його працівників. Якщо нотаріус звільнений від обов'язку зберігати конфіденційність, він повинен негайно повідомити про це всіх своїх працівників [2].

Згідно з (5) § 39 словацького закону зобов'язання зберігати конфіденційність діяти навіть після припинення виконання обов'язків нотаріуса та припинення трудових відносин працівника з нотаріусом [2].

У Чехії правовий статус нотаріусів визначений законом «Про нотаріусів та їх діяльність» від 07 квітня 1992 року. § 56 цього закону встановлює обов'язок нотаріуса зберігати конфіденційність фактів, які можуть вплинути на законні

інтереси учасників. Крім того, нотаріус зобов'язаний зберігати конфіденційність щодо всіх фактів, які стали йому відомі у зв'язку з наданням правової допомоги. При цьому заявник, клієнт або інший учасник може звільнити нотаріуса від обов'язку зберігати конфіденційність [3].

При цьому зобов'язання щодо конфіденційності також поширюється на нотаріуса, якого було звільнено. А зобов'язання щодо конфіденційності автоматично поширюються і на їхніх працівників [3].

Також звернемо увагу й на те, що у всіх трьох державах у текстах присяги нотаріуса згадується про необхідність зберігати професійну таємницю (див. таблицю 1 – *прим. автора*).

Таблиця 1

Держава	Назва закону	Текст присяги нотаріуса
Польща	Про нотаріат	«Як нотаріус урочисто обіцяю виконувати покладені на мене обов'язки відповідно до закону та совісті, <i>зберігати професійну таємницю</i> , у своїй поведінці керуватися принципами гідності, честі та чесності» (§ 1 статті 15) [1].
Словаччина	Про нотаріусів та нотаріальну діяльність	«Я обіцяю своєю честю та совістю керуватися Конституцією та іншими законами, а також іншими загальнообов'язковими правовими нормами, застосовувати їх у міру своїх знань та совісті, діяти незалежно, неупереджено та чесно під час здійснення нотаріальної діяльності та діяльності судового уповноваженого, <i>і я буду дотримуватись зобов'язання щодо конфіденційності</i> щодо всіх фактів, про які мені стане відомо у зв'язку з нотаріальною діяльністю» (§ 13) [2].
Чехія	Про нотаріусів та їх діяльність	«Я обіцяю своєю честю та совістю, що в своїй нотаріальній діяльності я буду дотримуватись конституційних та інших законів і загальнообов'язкових правових норм <i>і зберігатиму конфіденційність</i> . У своїй нотаріальній діяльності буду діяти неупереджено та незалежно» (§ 9) [3].

У рамках цього дослідження ми проаналізували положення про нотаріальну таємницю у профільних законах Польщі, Словаччини та Чехії. Як бачимо, закони про нотаріат в указаних державах було прийнято одразу після падіння комуністичних режимів на початку 1990-их років. Попри це законодавці цих держав закріпили положення про необхідність дотримання нотаріусом конфіденційності, зокрема у контексті тих відомостей, що стали йому відомі у ході його професійної діяльності. Важливим є і те, що в досліджених текстах присяги нотаріуса закріплено обов'язок зберігати конфіденційність.

Література:

1. Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie. URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19910220091/U/D19910091Lj.pdf>.

2. Zákon Slovenskej národnej rady zo 6. mája 1992 o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok). URL: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1992-323>.

3. Zákon České národní rady ze dne 7. května 1992 o notářích a jejich činnosti (notářský řád). URL: <https://app.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mjzhezff6mzvhwatc>.